

CAPUT VI.

DE PTISANIS.

Ptisana est Medicamentum liquidum, seu Decoctum ex paucis, & parva simplicium quantitate in magna copia aquæ factum, & simul pro potu communi propinatum.

PTISANA HORDEI, CREMOR HORDEI VOCATA.

R. Hordei aqua fervida humectati, & excorticati, libram unam.

Aquæ fontanæ, libras viginti.

Decoque ad tertiæ partis consumptionem, sive ad hordei crepaturam: decoctum semirefrigeratum coletur, ac saccharo dulcoretur. Prisci eo utebantur pro medicamento humectanti, & nutrienti.

PTISANA COMMUNIS.

R. Hordei integri à fordibus mundati, & loti, uncias tres.

Injiciantur in aquæ communis tepidæ,

. libris duodecim.

Coquantur simul per semihoram igne lento, dein vase ab igne remoto, adde

Glycyrrhiæ rasæ, & contusæ, unciam semis.

Postea decoctum refrigeratum cola, & ad usum serva.

Abstergit, diluit, temperat, & acres humores dulcorat.

PTISANA CARDIACA.

R. Radicis Scorzonæræ rasæ, unciam unam.

Rasuræ Cornu Cervi, } ana drachmas duas.
Eboris, }

Aquæ fontanæ tepidæ, . . . libras duodecim.
Omnia injiciantur in vase fictili vitreato, & igne lento, per semihoram decoquantur, dein cola, & ad usum ferva.

In febribus malignis, variolis, morbillis, & similibus affectibus pro potu ordinario inservit.

PTISANA PECTORALIS.

R. Orizæ mundatæ, & lotæ, . . . unciam unam.
Capillorum veneris, . . . } ana drachmas tres.
Foliorum Tussilaginis, . . . }
Aquæ comunis tepidæ, . . . libras duodecim.
Coque secundum artem per semihoram; sub finem adde
Glycyrrhiæ rasæ, . . . } ana unciam semis.
Althææ contusæ, . . . }
Florum Papaveris Rhœados, . . drachmas duas.
Et vase ab igne semoto, cola, & usui ferva.
Dulcorat, abstergit, & temperat humores acres thoracis, & pulmonis.

PTISANA APERIENS.

R. Radicis Graminis, . . . }
Fragariæ, . . . } ana unciam semis.
Cichorii, . . . }
Oxalidis, . . . }
Incisæ & contusæ injiciantur in
Aquæ Fontanæ tepidæ, . . . libris octo.
Coquantur per semihoram igne lento: adde sub finem
Glycyrrhiæ rasæ, & contusæ, . drachmas duas.
Nitri depurati, . . . drachmam unam.
Postea cola, & usui ferva.
In febribus ardentibus, gonorrhœa, urinæ ardore, & similibus affectibus prodest.

PTISANA ASTRINGENS.

R. Oryzæ lotæ, unciam unam.
 Rasuræ Cornu Cervi, . . }
 Eboris, } ana unciam semis.
 Radicis Tormentillæ, . . . }
 Bistortæ contusarum, . . } ana drachmas tres.
 Aquæ communis, libras octo.
 Coquantur omnia per semihoram, & sub finem adde
 Glycyrrhiæ rasæ, & contusæ, . drachmas duas.
 Postea cola, & ferva.
 Modicè astringit, & roborat: in alvi fluxibus, pro po-
 tu ordinario crebrius usurpatur.

PTISANA AMARA.

R. Summitatum Centaurii minoris, }
 Scordii, } ana drachmas sex.
 Radicis Gentianæ contusæ, drachmam unam.
 Seminis Citri, seu Limonum, drachmas duas.
 Aquæ fontis, libras sex.
 Coque secundum artem per quadrantem horæ, postea
 cola, & ad usum ferva.
 Stomachica, febrifuga, & cardiaca est.

PTISANA FEBRIFUGA.

R. Corticis Peruviani crassiusculè triti,
 unciam unam & semis.
 Nitri depurati, drachmam unam.
 Aquæ fontis, libras duodecim.
 Coquantur secundum artem per quadrantem horæ,
 postea cola, & usui ferva.
 In febribus intermittentibus pro potu ordinario usur-
 pari potest.

PTISANA ANTICOLICA LAXATIVA.

R. Foliorum Sennæ mundatæ, . . . unciam unam.
 Seminis Anisi, . . . } ana unciam semis.
 Tartari solubilis, . . . }
 Mannæ electæ, uncias quatuor.
 Seri lactis Caprini depurati, seu distillati, . .
 libras quatuor.

Omnia simul injiciantur in vase fictili vitreato, & super ignem lentum ponantur quousque leviter ebulliant, & Manna dissolvatur, dein ab igne separa, ac semifrigidè coletur.

In doloribus colicis, hac Ptisana præsertim utimur.

Dosis ab unciiis quatuor ad uncias sex.

PTISANA LAXATIVA.

R. Mannæ electæ, uncias duas.
 Foliorum Sennæ mundatæ, . . . unciam semis.
 Salis nostratis Cathartici, . . . drachmas duas.
 Seri Lactis Caprini distillati, . . . libram unam.

Fiat omnium Ptisana ex arte, ut supra dictum est.

Suaviter per alvum expurgat humores.

Dosis ad uncias sex.

CAPUT VII.

DE APOCEMATIBUS.

A Pocemata sunt decocta, seu liquida Medicamenta, viribus medicamentosis plurium simplicium, intervenienti recta coctione summè imprægnata.

In Apocematibus faciendis omnia, in capite de Decoctis, dicta observari debent.